

Reageren
ondernemerspanel@Haarlem

Adres:
Grote markt 2
2011 RD Haarlem

jun -15

Gemeente Haarlem, afdeling DIA

OndernemersPanel Haarlem

Ontwikkeling Haarlemse Economie

De Haarlemse economie ontwikkelt zich positief

- Veel ondernemers (40%) zeggen dat omzet/afzet is toegenomen in de afgelopen 12 maanden, minder ondernemers (25%) spreken over een afname. Ook bij de ontwikkeling van de concurrentiepositie in de afgelopen 12 maanden is het saldo positief; voor 27% is het verbeterd en voor 16% is het verslechterd.
- Wat betreft de ontwikkeling van de winstgevendheid en het economische klimaat in de afgelopen 12 maanden is de groep ondernemers die zegt dat het is verbeterd even groot als de groep die aangeeft dat het is verslechterd.
- Naar de toekomst toe, de verwachte ontwikkeling in de komende 12 maanden, overheerst de positieve stemming in ruime mate. Vier op de tien ondernemers geeft aan dat het economische klimaat de komende 12 maanden zal verbeteren en één op de tien zegt dat het economische klimaat in de komende 12 maanden zal verslechteren.
- Bij de andere indicatoren voor de verwachting in de komende 12 maanden, de verwachte investeringen (ook in duurzaamheid), de verwachte omzet/afzet (ook vanuit het buitenland) en de verwachte omvang van de personeelssterkte, zijn eveneens per saldo meer ondernemers optimistisch dan pessimistisch.

Financiële beperkingen de grootste omzetbelemmering

- Circa 70% van de ondernemers ondervindt belemmeringen om de omzet op niveau te houden en/of te groeien.
- Financiële beperkingen vormen de belangrijkste belemmering voor de ondernemers. Ondernemers die behoefte hebben aan krediet zeggen veelal aan dat het (zeer) moeilijk is om krediet te verwerven. Ook andere belemmeringen komen, in mindere mate, naar voren. De onvoldoende vraag, de regelgeving van de gemeente Haarlem en het ondernemersklimaat van Haarlem vormen voor ondernemers eveneens een belemmering.

Belemmeringen in relatie tot de gemeente Haarlem

- Belemmeringen die ondernemers noemen in relatie tot de gemeente Haarlem zijn: 1. Haarlem is (te) duur (parkeertarieven, belasting, leges e.d.) 2. Ongelijke behandeling (rechtsongelijkheid) 3. Weinig flexibiliteit/meedenken (bureaucratisch, traag) en 4. De bereikbaarheid van de stad.

Werving personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt (waar onder mensen met een beperking): draagvlak bij 10%

- Circa 30% van de ondernemers wil (misschien) personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt werven. Eén op de tien zegt expliciet ja en twee op de tien misschien. Een goede match met de medewerker is voor de ondernemers de belangrijkste voorwaarde om personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
- Ruim één op de tien ondernemers is niet op de hoogte van de Quotumwet, die het werkgevers (met 25 of meer personeelsleden) verplicht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Circa vier op de tien zegt wel op de hoogte te zijn en ongeveer de helft geeft aan dat deze wet niet van toepassing is.

75% kent WerkgeversServicePunt niet

- Circa een kwart van de ondernemers is op de hoogte van het bestaan van het WerkgeversServicePunt Kennemerland. Een aantal ondernemers (enkele procenten) doet er ook zaken mee. De ruime meerderheid, circa driekwart, kent het WerkgeversServicePunt niet.

Tips waarmee de gemeente Haarlem in samenwerking met het bedrijfsleven de Haarlemse economie verder kan versterken

De volgende drie tips kregen de meeste stemmen:

1. Versterking ondernemingsklimaat Haaarlem door verlaging lasten en regeldruk.
2. Verbeteren dienstverlening (minder bureaucratisch, flexibeler).
3. Verbeteren van de bereikbaarheid van de stad.

De resultaten van deze peiling gaat de gemeente Haarlem gebruiken bij het samenstellen van een nieuwe economische agenda. Deze agenda, met daarin focus- en actiepunten voor de komende jaren, zal begin 2016 verschijnen. De komende tijd interviewt de gemeente ondernemers en andere stakeholders. De uitkomsten van dit panel betreft de gemeente daarbij. Zie ook: www.ondernemeninhaarlem.nl

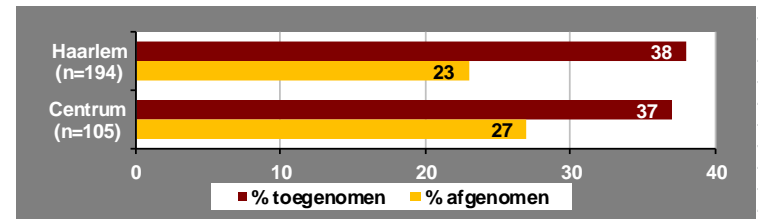
- Op de volgende bladzijden staan nadere details en op de laatste pagina is achtergrondinformatie over dit onderzoek te vinden.

2 Ontwikkelingen afgelopen 12 maanden 1 (peilmaand: april /mei 2015)

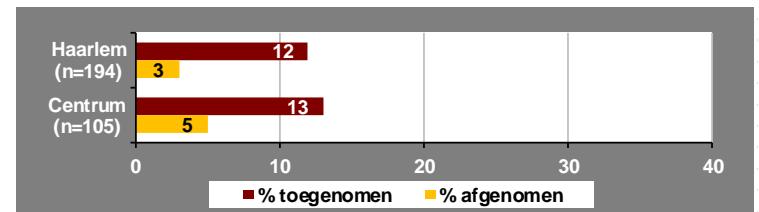
Er zijn meer ondernemers die de omzet/afzet hebben zien toenemen in de afgelopen 12 maanden (een kleine 40%) dan afnemen (circa een kwart). Hetzelfde geldt voor de omzet/afzet uit het buitenland.

Dat heeft per saldo niet geleid tot meer ondernemers die een groei in de winstgevendheid hebben gemeld in de afgelopen 12 maanden: het aandeel ondernemers dat een verbetering of een verslechtering van de winstgevendheid meldt, houdt elkaar min of meer in evenwicht. Dat geldt ook voor de ontwikkeling van het economisch klimaat.

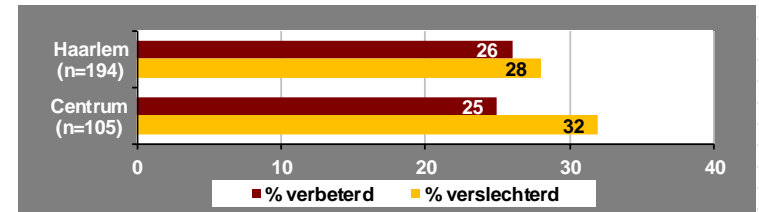
Omzet/ afzet

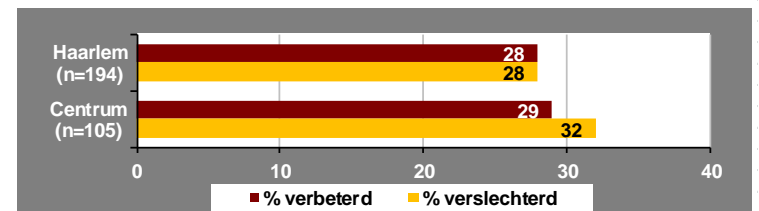
Omzet/ afzet buitenland

Winstgevendheid

Economisch klimaat

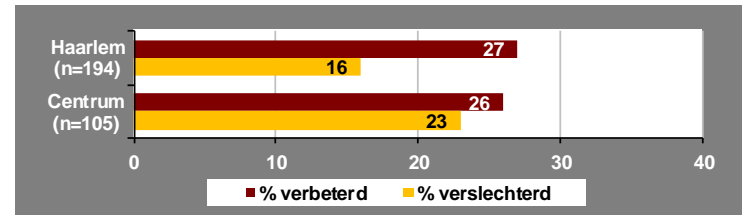

3 Ontwikkelingen *afgelopen* 12 maanden 2 (peilmaand: april /mei 2015)

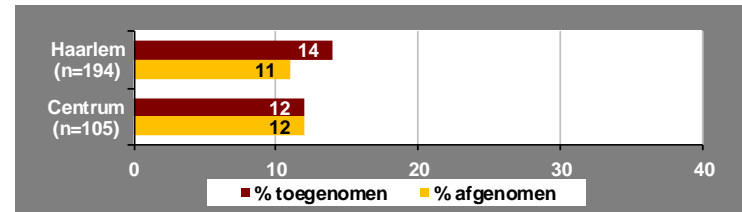
Er zijn meer ondernemers die de concurrentiepositie hebben zien verbeteren dan verslechteren in de afgelopen 12 maanden.

Ondernemers die een dynamiek onderkennen bij de personeelsindicatoren zijn gering in aantal (circa 10%) en dat hangt samen met een grote groep die hier *niet van toepassing* heeft ingevuld (invloed ZZP-ers). Circa één op de tien zegt dat er sprake is van een toename van de personeelssterke en een net zo grote groep geeft aan dat er sprake is van een afname ervan in de afgelopen 12 maanden. Hetzelfde geldt, in iets mindere mate, ook voor de indicator *mogelijkheid om geschikt personeel te kunnen vinden*.

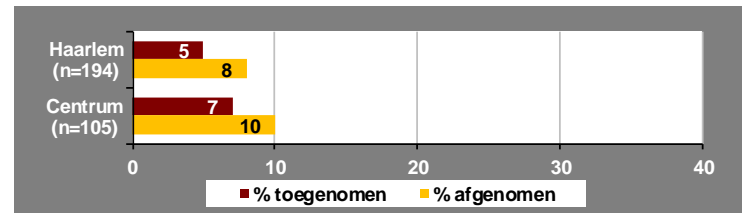
Concurrentiepositie

Ontwikkeling personeelssterkte

Mogelijkheid om geschikt personeel te kunnen vinden

4 Redenen *toename* omzet in de afgelopen 12 maanden 2 (peilmaand: april /mei 2015)

Een kleine 40% zegt dat de omzet de afgelopen 12 maanden is *toegenomen*. Samen specificeert deze groep 208 redenen waarom dat het geval is (meer antwoorden zijn mogelijk).

Een kwart van de antwoorden heeft betrekking op de reden *meer klanten*. Eén op de tien antwoorden gaat over *de toegenomen invloed en/of toename van eigen marketingacties* (zie verder de tabel hiernaast).

Redenen waarom omzet is *toegenomen* in de afgelopen 12 maanden in procenten (meer antwoorden mogelijk)

Redenen	Haarlem	Centrum
	(n=208)	(n=112)
Meer klanten	25	25
Toegenomen invloed en/of toename eigen marketingacties	11	12
Onze gehele branche (alle verkoopwijzen tezamen) groeit	10	9
Meer omzet uit de rest van Nederland	10	10
Klanten hebben meer te besteden	9	12
Meer omzet via internet	7	4
Meer omzet uit Haarlem	7	5
Meer omzet uit het buitenland	5	4
Klanten hebben nog evenveel te besteden maar geven meer uit	4	6
Toegenomen invloed en/of toename marketingacties Haarlem Marketing e.d.	2	4
Toegenomen invloed en/of toename inspanningen van de gemeente Haarlem	2	4
Betere bereikbaarheid	2	1
Weet ik niet precies/verschillende redenen	2	2
Anders	4	4
Totaal	100	100

Circa een kwart geeft aan dat de omzet de afgelopen 12 maanden is *afgenomen*. Deze groep noemt 125 redenen waarom de omzet is afgenomen (meer antwoorden zijn mogelijk).

Ruim 20% van de antwoorden heeft betrekking op de reden *minder klanten*. Een even zo groot aandeel betreft *klanten hebben minder te besteden*. Eén op de tien antwoorden gaat over de oorzaak *onze branche verliest klanten aan het internet*. Een even zo groot aandeel noemt de reden *onze gehele branche (alle verkoopwijzen tezamen) krimpt* (zie verder de tabel hiernaast).

Redenen waarom omzet is *afgenomen* in de afgelopen 12 maanden in procenten (meer antwoorden mogelijk)

Redenen	Haarlem (n=125)	Centrum (n=89)
Minder klanten	22	22
Klanten hebben minder besteden	21	20
Onze branche verliest klanten aan internet	10	12
Onze gehele branche (alle verkoopwijzen tezamen) krimpt	10	10
Minder omzet uit Haarlem	7	7
Minder omzet uit rest van Nederland	6	6
Klanten hebben nog evenveel te besteden maar geven minder uit	4	2
Afgenomen invloed en/of afname eigen marketingacties	4	3
Afgenomen invloed en/of afname inspanningen van de gemeente Haarlem	4	3
Verslechterde bereikbaarheid	4	4
Afgenomen invloed en/of afname marketingacties Haarlem marketing e.d.	1	1
Minder omzet uit het buitenland	1	1
Anders	8	7
Totaal	100	100

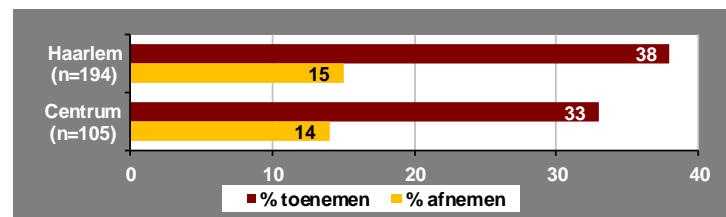
6 Ontwikkelingen komende 12 maanden 1 (peilmaand: april /mei 2015)

Het toekomstbeeld voor de komende 12 maanden is per saldo optimistisch.

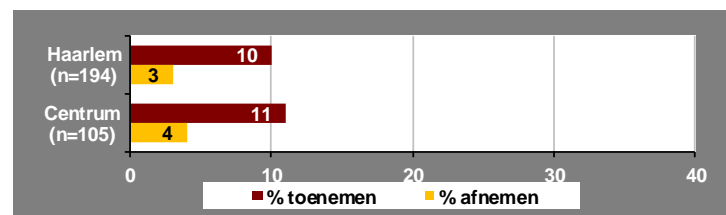
Er zijn duidelijk meer ondernemers die een toename van de omzet/afzet verwachten (een kleine 40%) dan een afname (ruim 10%). Dat geldt ook voor de omzet/afzet uit het buitenland. Minder ondernemers specificeren hier een toename of een afname omdat de groep *niet van toepassing* relatief omvangrijk is; in deze context wil dat zeggen: geen omzet uit het buitenland.

Een kleine vier op de tien zegt dat het economische klimaat de komende 12 maanden zal verbeteren. Hier tegenover staat een ruime één op de tien die denkt dat het economische klimaat in de komende 12 maanden zal verslechteren.

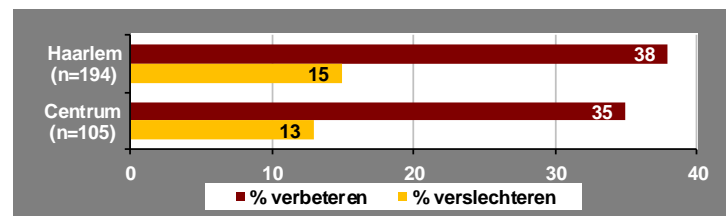
Omzet/ afzet

Omzet/ afzet buitenland

Economisch klimaat

7 Ontwikkelingen komende maanden 2 (peilmaand: april /mei 2015)

Het toekomstbeeld voor de komende 12 maanden is per saldo optimistisch in relatie tot de investeringen en de personeelssterkte.

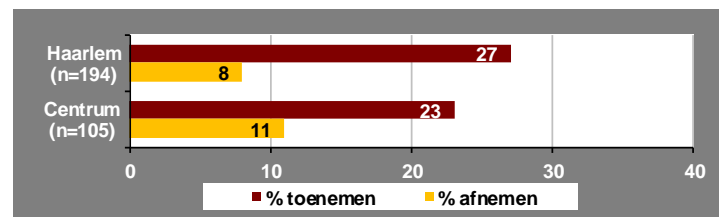
Er zijn meer ondernemers die verwachten dat de investeringen zullen toenemen (circa een kwart) dan afnemen (circa 10%) in de komende 12 maanden. Dat geldt ook voor de investeringen in duurzaamheid; circa 10% of meer verwacht een toename terwijl rond de 5% een afname voorziet (de categorie *niet van toepassing* is naar verhouding hoog bij deze indicator).

De groep ondernemers die een toename verwacht van de personeelssterkte in de komende 12 maanden (10% of meer) lijkt iets omvangrijker dan de groep die een afname verwacht (rond de 5%). Dit past in het beeld van een aantrekkende economie.

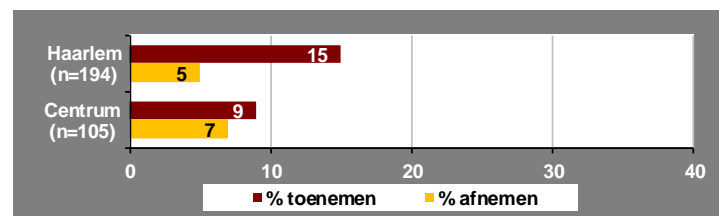
Ongeveer net zoveel ondernemers (ongeveer één op de twintig) voorziet zowel een toename van de mogelijkheid om geschikt personeel te kunnen vinden als een afname van die mogelijkheid.

Ondernemers die een dynamiek onderkennen bij de personeelsindicatoren zijn overigens gering in aantal en dat komt omdat een grote groep *niet van toepassing* heeft ingevuld (invloed ZZP-ers).

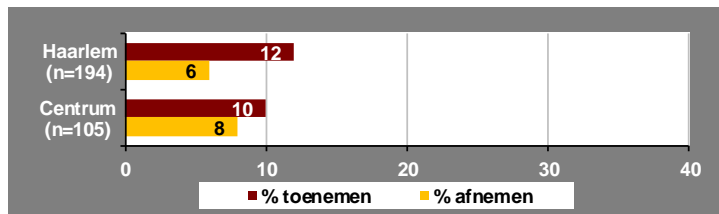
Investeringsen

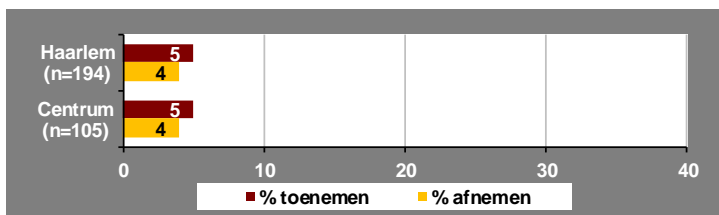
Investeringsen in duurzaamheid

Ontwikkeling personeelssterkte

Mogelijkheid om geschikt personeel te kunnen vinden

8 Belemmeringen

Circa 70% zegt dat het bedrijf belemmeringen ondervindt om de omzet op niveau te houden en/of te groeien. In totaal geeft deze groep 129 redenen waarom men dat zo ervaart (men kon maximaal twee antwoorden geven).

Met een vijfde van de antwoorden vormen de *financiële beperkingen* de belangrijkste belemmering. In mindere mate (10% tot 20%) noemt men ook als belemmering: *onvoldoende vraag, regelgeving gemeente Haarlem en ondernemersklimaat Haarlem* (zie verder de tabel hiernaast).

Belemmeringen die ondernemers noemen in relatie tot de gemeente Haarlem zijn: 1. Haarlem is (te) duur (parkeertarieven, belasting, leges e.d.) 2. Ongelijke behandeling (rechtsongelijkheid) 3. Weinig flexibiliteit/meedenken (bureaucratisch, traag) en 4. De bereikbaarheid van de stad.

Circa een derde zegt dat het (zeer) moeilijk is om krediet te verwerven van geldverstrekkers (banken, crowdfunding e.d.). De helft geeft aan dat men geen behoefte heeft aan krediet. Dus van degene die wel behoefte hebben aan krediet, overheerst de ervaring dat het (zeer) moeilijk is om krediet te verwerven.

Belemmeringen om omzet op niveau te houden en/of te groeien in procenten (maximaal twee antwoorden mogelijk)

Belemmeringen	Haarlem (n=129)	Centrum (n=76)
Ja, financiële beperkingen	21	20
Ja, onvoldoende vraag	16	12
Ja, regelgeving gemeente Haarlem	15	18
Ja, ondernemersklimaat Haarlem	13	17
Ja, weinig budget voor marketing	10	10
Ja, tekort aan personeel / arbeidskrachten	4	3
Ja, tekort aan productiemiddelen e.d.	3	3
Ja, andere oorzaak	19	18
Totaal	100	100

Mate waarin het moeilijk of makkelijk is om krediet te verwerven van geldverstrekkers (banken, crowdfunding e.d.)

	Haarlem (n=194)	Centrum (n=105)
Zeer moeilijk	21	18
Moeilijk	15	14
Niet moeilijk en niet makkelijk	6	9
Makkelijk	2	3
Zeer makkelijk	2	2
Niet van toepassing: geen behoefte aan krediet	50	50
Weet niet	4	4
Totaal	100	100

9 Personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt: 1

Circa drie op de tien geeft aan (misschien) – onder voorwaarden - personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt te willen werven. Eén op de tien zegt expliciet *ja* en twee op de tien *misschien*.

Een goede match met de medewerker komt als de belangrijkste voorwaarde naar voren om personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Circa drie op de tien antwoorden heeft hierop betrekking. Ook de wens om als werkgever geen risico's te lopen, komt als belangrijk naar voren (circa 20% van de antwoorden; zie verder de tabel hiernaast).

Personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt is in de vragenlijst geoperationaliseerd door aan te geven dat het gaat om:

- *Mensen met een (licht) verstandelijke beperking*
- *Psychisch kwetsbare mensen*
- *Mensen met een lichamelijke handicap*
- *Mensen met onvoldoende opleiding of een leerachterstand*
- *Landurig werkzoekenden*

Wilt u - onder voorwaarden - personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen?

	Haarlem (n=194)	Centrum (n=105)
Ja	13	10
Misschien	19	18
Nee	27	30
Weet niet	4	3
Niet van toepassing	38	38
Totaal	100	100

Onder welke voorwaarden wilt u personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen?

	Haarlem (n=157)	Centrum (n=72)
Bij een goede match met de medewerker	26	31
Als ik als werkgever geen risico's loop	20	19
Indien er geen kosten bij ziekte zijn	10	8
Als de medewerker geschoold en gemotiveerd is	10	7
Als de contracten flexibel zijn	7	8
Bij aantrekkelijke tarieven	6	7
Als het geen administratieve rompslomp geeft	6	4
Als er begeleiding van een jobcoach is	6	6
Als de bemiddeling kosteloos is	2	3
Anders	4	6
Weet niet	1	1
Totaal	100	100

Ruim één op de tien is *niet* op de hoogte van de Quotumwet, die het werkgevers (met 25 of meer personeelsleden) verplicht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Circa vier op de tien zegt wel op de hoogte te zijn en voor bijna de helft is het niet van toepassing.

Circa een kwart van de respondenten is op de hoogte van het bestaan van het WerkgeversServicePunt Kennemerland. Een paar procent doet er ook zaken mee. De ruime meerderheid, circa driekwart, kent het WerkgeversServicePunt niet.

Het WerkgeversServicePunt zit in de voormalige Publiekshal van de gemeente Haarlem (Jansweg 15) . Die informatie is (uiteraard) niet gegeven aan de respondenten.

Wel/niet op de hoogte van de Quotumwet

	Haarlem (n=194)	Centrum (n=105)
Ja	41	38
Nee	13	15
Niet van toepassing	46	47
Totaal	100	100

Wel/niet op de hoogte van het bestaan van WerkgeversServicePunt Kennemerland

	Haarlem (n=194)	Centrum (n=105)
Ja, ik doe er zaken mee	3	2
Ja, maar ik doe er geen zaken mee	24	20
Nee, ik ken het niet	74	78
Totaal	100	100

Aan het einde van de vragenlijst konden de respondenten (maximaal) drie tips aan de gemeente Haarlem geven om samen met het bedrijfsleven de Haarlemse economie verder te versterken.

In totaal heeft men 198 tips gegeven.

De volgende tips kregen de meeste stemmen:

1. Versterking ondernemingsklimaat Haarlem door verlaging lasten en regeldruk.
2. Verbeteren dienstverlening (minder bureaucratisch, flexibeler).
3. Verbeteren van de bereikbaarheid van de stad.

Respons

Dit is het derde onderzoek dat is uitgevoerd met het Haarlemse ondernemerspanel. In de periode 22 april 2015 – 6 mei 2015 is een vragenlijst uitgezet over de ontwikkeling van de Haarlemse economie. In totaal hebben 194 ondernemers een complete vragenlijst ingevuld (respons: 51%; ten tijde van de onderzoek waren 378 ondernemers lid van het panel). Deze rapportage geeft een verslag van de bevindingen.

Wervingsactie Haarlem Centrum

Kort voor dit onderzoek is - met hulp van de Centrum Management Groep – per e-mail geworven in het Centrum. De wervingsactie heeft tot een aangroei van de ondernemers in het Centrum geleid. Zodanig dat de ondernemers in het Centrum op dit moment een grotere stem hebben in het OndernemersPanel.

Aparte cijfers voor het Centrum in deze rapportage

In de respons van dit onderzoek troffen we 105 bedrijven aan uit het Centrum. Die groep is - ter illustratie - apart in de tabellen opgenomen naast het totaal van 194 voor heel Haarlem. De cijfers voor het Centrum en die van Haarlem wijken overigens nauwelijks van elkaar af. Aan de (kleine) verschillen met Haarlem is – vanwege de relatief kleine respons en de marges die daardoor kunnen ontstaan - geen inhoudelijke betekenis toegekend.

Inhoud afbeeldingen

In veel afbeeldingen is informatie opgenomen over het percentage van de respondenten dat enerzijds een toename of een verbetering waarneemt en anderzijds een afname of een verslechtering. Het saldo geeft dan een indicatie van de richting van de (gepercipieerde) ontwikkelingen. Bij de vraagstelling was het mogelijk om ook nog andere antwoorden te geven die niet in de afbeelding zijn opgenomen. Het gaat om de antwoorden: *(vrijwel) gelijk blijven/gebleven, niet van toepassing en weet niet.*

Inzet gemeente Haarlem

De resultaten van deze peiling gaat de gemeente Haarlem gebruiken bij het samenstellen van een nieuwe economische agenda. Deze agenda, met daarin focus- en actiepunten voor de komende jaren, zal begin 2016 verschijnen. De komende tijd interviewt de gemeente ondernemers en andere stakeholders. De uitkomsten van dit panel betreft de gemeente daarbij. Zie ook: www.ondernemeninhaarlem.nl

Werving nieuwe deelnemers OndernemersPanel

Het OndernemersPanel Haarlem zit nog in een proces om verder te groeien. Om het OndernemersPanel te kunnen verstevigen, is het belangrijk dat meer bedrijven zich opgeven. Dat kan bij: www.haarlem.nl/ondernemerspanel

Opdrachtgever	Samenstelling Gemeente Haarlem Onderzoek en Statistiek Postbus 511/2003 Haarlem Telefoon: 023-5113018 E-mail: o.en.s@haarlem.nl	Internet: www.haarlem.nl/ feitenencijfers	Auteur Jan Kersloot	Bronvermelding Alles uit deze uitgave mag vrij worden gebruikt, mits onder duidelijke vermelding van de samensteller en de naam van de rapportage
----------------------	---	---	-------------------------------	--